

DATGANIAD O DÂL AM WASANAETHAU OFFTHALMIG CYFFREDINOL A CHYFARWYDDYDAU FFI OEDD

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan adrannau 12(3), 76, 77 a 203(9) a (10) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(1) ("Deddf 2006") yn gwneud y penderfyniad a ganlyn ynghylch y tâl sydd i'w dalu i'r rhai sy'n darparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol ac yn rhoi'r cyfarwyddydau a ganlyn mewn cysylltiad â'r tâl sydd i'w dalu i'r rhai sy'n darparu gwasanaethau archwilio llygaid o dan Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig) (Cymru) 2023 a ffioedd eraill sy'n daladwy i'r rhai sy'n darparu'r gwasanaethau hyn.

Cyn gwneud y penderfyniad hwn o dan adrannau 76 a 77 o Ddeddf 2006 mewn perthynas â'r tâl sydd i'w dalu i'r rhai sy'n darparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol, ymgynghorodd Gweinidogion Cymru â'r sefydliad a gydnabyddir ganddynt fel un sy'n cynrychioli contractwyr sy'n darparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol.

Rhan 1

Enwi, Cychwyn a Dehongli

Enwi, cychwyn a dehongli

1.—1) Enw'r cyfarwyddydau a'r penderfyniad hyn ar y cyd yw Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd ("y Datganiad a'r Cyfarwyddydau Ffioedd").

(2) Daw'r Datganiad a'r Cyfarwyddydau Ffioedd i rym ar 20 Hydref 2023.

(3) Yn y Datganiad a'r Cyfarwyddydau Ffioedd hyn—

ystyr "arweinydd optometreg" ("*optometric lead*") yw'r person a etholir gan gydweithredfa optometreg i'w chynrychioli o fewn clwstwr gofal sylfaenol;

ystyr "Bwrdd Iechyd Lleol" ("*Local Health Board*") yw Bwrdd Iechyd Lleol a sefydlwyd yn unol ag adran 11(2) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006;

ystyr "claf" ("*patient*") yw person y mae contractwr wedi cytuno i ddarparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol neu wasanaethau archwilio llygaid iddo;

ystyr "clwstwr gofal sylfaenol" ("*primary care cluster*") yw grŵp o ddarparwyr iechyd a gofal cymdeithasol sydd wedi cytuno i gydweithio i gyflenwi gwasanaethau sylfaenol ar draws ardal ddaearyddol benodedig;

ystyr "contractwr" ("*contractor*") yw person sydd wedi ymgymryd â darparu Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol ac y mae ei enw wedi ei gynnwys yn y rhestr offthalmig;

ystyr "cydweithredfa optometreg" ("*optometry collaborative*") yw grŵp o gontractwyr sy'n darparu gwasanaethau offthalmig sylfaenol o fewn ardal ddaearyddol yr un clwstwr gofal sylfaenol;

ystyr "cydweithredfa optometreg berthnasol" ("*relevant optometry collaborative*") yw'r gydweithredfa optometreg y mae'r contractwr yn darparu gwasanaethau offthalmig sylfaenol yn ei hardal;

ystyr "DPP" ("CPD") yw Datblygiad Proffesiynol Parhaus;

ystyr "GOC" ("GOS") yw Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol;

ystyr "Gwasanaethau Archwilio Llygaid" ("Eye Examination Services") yw'r gwasanaethau y mae rhaid i contractwr eu darparu o dan baragraff 24 o Atodlen 4 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig) (Cymru) 2023;

ystyr "Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol" ("General Ophthalmic Services") yw'r gwasanaethau y mae rhaid i contractwr eu darparu o dan baragraff 23 o Atodlen 4 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig) (Cymru) 2023;

ystyr "Gwasanaethau Offthalmig Sylfaenol" ("Primary Ophthalmic Services") yw, gyda'i gilydd-

(i) Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, a

(ii) Gwasanaethau Archwilio Llygaid;

ystyr "optegydd corfforedig" ("corporate optician") yw corff corfforedig sydd wedi ei gofrestru yn y gofrestr o gyrff corfforedig a gynhelir o dan adran 9 o Ddeddf Optegwyr 1989(2), sy'n cynnal busnes fel optometrydd;

ystyr "optegydd cyflenwi" ("dispensing optician") yw person sydd wedi ei gofrestru fel optegydd cyflenwi yn y gofrestr a gynhelir o dan adran 7 o Ddeddf Optegwyr 1989 (cofrestr optegwyr);

ystyr "optegydd lensys cyffwrdd" ("contact lens optician") yw person sydd wedi ei gofrestru fel optegydd cyflenwi yn y gofrestr a gynhelir o dan adran 7 o Ddeddf Optegwyr 1989 (cofrestr optegwyr) gyda chofnod am arbenigedd mewn lensys cyffwrdd;

ystyr "optegydd lensys cyffwrdd achrededig Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol Cymru (GOCC) 2" ("Wales General Ophthalmic Services (WGOS) 2 accredited contact lens optician") yw optegydd lensys cyffwrdd sydd wedi ei achredu gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru i ymgymryd ag elfennau o'r gwasanaeth archwilio llygaid;

ystyr "optometrydd" ("optometrist") yw person sydd wedi ei gofrestru yn y gofrestr o optometryddion a gynhelir o dan adran 7 (cofrestr optegwyr) o Ddeddf Optegwyr 1989;

ystyr "Optometrydd-ragnodydd Annibynnol" ("Independent Prescribing Optometrist") yw person sydd wedi ei gofrestru fel optometrydd yn y gofrestr a gynhelir o dan adran 7 o Ddeddf Optegwyr 1989 (cofrestr optegwyr) gyda chofnod am arbenigedd mewn rhagnodi annibynnol;

ystyr "rhestr offthalmig" ("offthalmic list") yw'r rhestr a ddiffinnir yn rheoliad 10(2)(a) o Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig) (Cymru) 2023;

ystyr "ymarferydd meddygol offthalmig" ("ophthalmic medical practitioner") yw person a gydnabyddir o dan reoliad 9 o Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig) (Cymru) 2023 ac Atodlen 2 iddynt;

Rhan 2

Ffioedd Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Gwasanaethau Archwilio Llygaid

Ffioedd Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Gwasanaethau Archwilio Llygaid

2. Y ffi sy'n daladwy i gontractwr am ddarparu Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol yw £43.00.

3. Mae'r ffioedd archwilio llygaid sy'n daladwy i gontractwr am ddarparu Gwasanaethau Archwilio Llygaid fel a ganlyn: mae GOCC 2 (Band 1 Archwiliadau lechyd Llygaid Cymru gynt) yn £70.00; GOCC 2 (Band 2 Archwiliadau lechyd Llygaid Cymru gynt) yn £53.00; a GOCC 2 (Band 3 Archwiliadau lechyd Llygaid Cymru gynt) yn £26.00 ar gyfer 2023/24.

Ffioedd ymweliadau cartref

4. Y ffioedd sy'n daladwy i gontractwr, am ymweliad cartref y GIG a gynhaliwyd gan y contractwr yw—

- (a) £38.27 ar gyfer y claf cyntaf a'r ail glaf; a
- (b) £9.58 ar gyfer y trydydd claf a chleifion eraill.

Amodau sydd ynghlwm wrth dalu ffioedd Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Gwasanaethau Archwilio Llygaid ac ymweliadau cartref

5. Dim ond os yw'r contractwr yn bodloni'r amodau a ganlyn y mae hawliad am ffioedd Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Gwasanaethau Archwilio Llygaid ac ymweliadau cartref, neu unrhyw ran ohonynt, yn daladwy—

- (a) rhaid i'r contractwr ddarparu i'r Bwrdd lechyd Lleol unrhyw wybodaeth nad oes gan y Bwrdd lechyd Lleol ond y mae arno ei hangen, sef gwybodaeth sydd naill ai gan y contractwr neu y gellid yn rhesymol disgwyl iddo gael gafael arni, er mwyn cyfrifo'r taliad sy'n daladwy i'r contractwr,
- (b) rhaid i'r contractwr gadw cofnodion cywir o'r holl weithgarwch Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Gwasanaethau Archwilio Llygaid ac ymweliadau cartref y ymgwymerir ag ef, gan gynnwys gofal llygaid brys ac argyfwng, a
- (c) rhaid i'r holl wybodaeth a ddarperir gan y contractwr i'r Bwrdd lechyd Lleol yn unol â'r paragraff hwn fod yn gywir hyd eithaf gwybodaeth a chred y contractwr.

6. Os bydd y contractwr yn torri unrhyw un neu ragor o'r amodau ym mharagraff 5, caiff y Bwrdd lechyd Lleol, o dan amgylchiadau priodol, beidio â thalu ffi Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Gwasanaethau Archwilio Llygaid neu ymweliadau cartref, neu unrhyw ran ohoni, sy'n daladwy fel arall.

Rhan 3

Lwfans DPP

7. —(1) Yn y paragraff hwn—

ystyr "lwfans DPP" ("*CPD allowance*") yw'r symiau a ganlyn mewn cysylltiad â'r ymarferwyr a restrir:

Optegwyr cyflenwi £338.10

Optegwyr lensys cyffwrdd £459.11

Optegwyr lensys cyffwrdd achrededig GOCC 2 £516.44

Optometryddion £610.63

Optometryddion-ragnodwyr Annibynnol £764.63;

ystyr "taliad atodol DPP mewn Retina Meddygol" ("*Medical Retina CPD supplement*") yw taliad atodol o £77.00;

ystyr "taliad atodol Uwch Dystysgrif mewn Glawcoma" ("*Higher Certificate in Glaucoma supplement*") yw taliad atodol o £77.00; ac

ystyr "y flwyddyn berthnasol" ("*relevant year*") yw'r flwyddyn sy'n dechrau ag 1 Ionawr 2022 ac sy'n dod i ben â 31 Rhagfyr 2022.

(2) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (8), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu lwfans DPP i optometrydd, ac eithrio optegydd corfforedig—

(a) os cafodd yr optometrydd ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'n gwneud hawliad am lwfans DPP iddo am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol;

(b) os yw'r optometrydd wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol yn ystod y flwyddyn berthnasol; ac

(c) os yw'r optometrydd yn cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(3) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (8), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu lwfans DPP i Optometrydd-ragnodydd Annibynnol, ac eithrio optegydd corfforedig—

(a) os cafodd yr optometrydd ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'n gwneud hawliad am lwfans DPP iddo am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol;

(b) os yw'r optometrydd wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol sy'n berthnasol i'w gymhwyster uwch yn ystod y flwyddyn berthnasol; ac

(c) os yw'r optometrydd yn cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(4) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (8), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu taliad atodol Retina Meddygol i optometrydd sy'n dal tystysgrif broffesiynol Coleg yr Optometryddion mewn retina meddygol neu uwch dystysgrif broffesiynol y Coleg mewn retina meddygol, ac eithrio optegydd corfforedig—

(a) os cafodd yr optometrydd ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'n gwneud hawliad am lwfans DPP iddo am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol;

(b) os yw'r optometrydd wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol sy'n berthnasol i'w gymhwyster uwch yn ystod y flwyddyn berthnasol;

(c) os yw'r optometrydd wedi archwilio a rheoli cleifion yn briodol sy'n berthnasol i'w gymhwyster uwch; ac

(d) os yw'r optometrydd yn cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(5) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (8), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu taliad atodol Uwch Dystysgrif mewn Glawcoma i optometrydd sy'n dal uwch dystysgrif broffesiynol Coleg yr Optometryddion mewn glawcoma, ac eithrio optegydd corfforedig—

(a) os cafodd yr optometrydd ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'n gwneud hawliad am lwfans DPP iddo am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol;

- (b) os yw'r optometrydd wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol sy'n berthnasol i'w gymhwyster uwch yn ystod y flwyddyn berthnasol;
- (c) os yw'r optometrydd wedi archwilio a rheoli cleifion yn briodol sy'n berthnasol i'w gymhwyster uwch; ac
- (d) os yw'r optometrydd yn cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(6) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (8), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu lwfans DPP i ymarferydd meddygol offthalmig—

- (a) os, yn ystod y flwyddyn berthnasol, mai ei unig weithgarwch meddygol neu optegol am dâl oedd cynnal Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol;
- (b) os yw wedi ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'n gwneud hawliad am lwfans DPP iddo am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol;
- (c) os yw wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol yn ystod y flwyddyn berthnasol; ac
- (d) os yw'n cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(7) Yn ddarostyngedig i is-baragraffau (8) a (9), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu lwfans DPP ac unrhyw daliad atodol Retina Meddygol neu Uwch Dystysgrif mewn Glawcoma cymwys i gontractwr, pan fo'n gymwys mewn cysylltiad â'r canlynol—

- (a) pob cynorthwydd a gyflogir gan y contractwr hwnnw os yw'r cynorthwydd—
  - (i) yn optometrydd (ac eithrio optegydd corfforedig);
  - (ii) wedi ei gynnwys yn rhestr atodol y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r contractwr yn gwneud hawliad am lwfans DPP iddo;
  - (iii) wedi helpu i ddarparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol a/neu wasanaethau archwilio llygaid am gyfnod o 6 mis o leiaf yn ystod y flwyddyn berthnasol a'i fod wedi cynnal ei gofrestrriad proffesiynol am y cyfnod hwnnw yn y flwyddyn berthnasol; ac
  - (iv) wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol yn ystod y flwyddyn berthnasol;
- (b) pob optegydd cyflenwi ac optegydd lensys cyffwrdd a gyflogir gan y contractwr hwnnw os yw'r optegydd cyflenwi neu'r optegydd lensys cyffwrdd hwnnw—
  - (i) yn cael ei gyflogi gan gontractwr sydd wedi ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol y mae'r contractwr yn gwneud hawliad am lwfans DPP iddo; ac
  - (ii) wedi ymgymryd â datblygiad proffesiynol parhaus priodol yn ystod y flwyddyn berthnasol,

a bod y contractwr yn cydymffurfio ag is-baragraffau (10) ac (11).

(8) Dim ond un lwfans DPP, ynghyd ag unrhyw daliad atodol Retina Meddygol a/neu Dystysgrif Uwch mewn Glawcoma cymwys, y caniateir ei hawlio mewn cysylltiad ag unrhyw un person.

(9) Pan fo cynorthwydd neu optegydd cyflenwi yn cael ei gyflogi gan ddau neu ragor o gontractwyr, caiff y lwfans DPP ei dalu i'r contractwr y mae'r cynorthwydd neu'r optegydd cyflenwi yn ei enwebu at ddiben talu'r lwfans DPP o dan y penderfyniad hwn.

(10) Rhaid i hawliad am lwfans DPP (ynghyd ag unrhyw daliad atodol cymwys) gael ei wneud yn ysgrifenedig ar y ffurflen a gymeradwyir at y diben hwn gan Weinidogion Cymru.

(11) Rhaid llenwi ffurflen hawlio ar wahân ar gyfer pob lwfans DPP (ynghyd ag unrhyw daliad atodol cymwys) a hawliar.

Rhan 4

Ffioedd cydweithredfeydd optometreg

8. —(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu'r swm o £250 i gontractwr-

(a) os yw'r contractwr wedi ei gynnwys yn rhestr offthalmig y Bwrdd Iechyd Lleol hwnnw, ac

(b) os yw'r contractwr yn mynd i un o gyfarfodydd y gydweithredfa optometreg berthnasol.

(2) Ni chaniateir talu mwy na £1,000 i gontractwr o dan is-baragraff (1) mewn unrhyw un flwyddyn ariannol.

—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), rhaid i'r Bwrdd Iechyd Lleol dalu'r swm o £2,000 i gontractwr mewn cysylltiad â chynorthwydd a gyflogir gan y contractwr hwnnw sydd wedi ei ethol fel arweinydd optometreg gan gydweithredfa optometreg i'w chynrychioli o fewn clwstwr gofal sylfaenol.

(2) Ni chaniateir talu mwy na £2,000 i gontractwr o dan is-baragraff (1) mewn unrhyw un flwyddyn ariannol.

RHAN 5

DIRYMIADAU

9. Mae penderfyniad y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a ddaeth i rym ar 29 Rhagfyr 2022 wedi ei ddirymu.

Llofnodwyd gan Paul Casey, Dirprwy Gyfarwyddwr, yr Is-adran Gofal Sylfaenol a Chymunedol, o dan awdurdod y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, un o Weinidogion Cymru

Dyddiad: 20 Hydref 2023